

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1623/2024
11.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Момчило Ковачевић, адвокат из ..., против туженог „Житопек“ а.д. Ниш, чији је пуномоћник Јасна Павловић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 181/24 од 31.01.2024. године, у седници одржаној 11.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 181/24 од 31.01.2024. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиље и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 551/22 од 15.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 14.01.2022. године, те да се наложи туженом да тужиљу врати на рад почев од 14.01.2022. године и да јој се признају сва права из рада почев од дана престанка радног односа па надаље, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка од 246.375,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 181/24 од 31.01.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље, првостепена пресуда потврђена и одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужиља због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу на неодређено време код туженог на пословима шефа Решењем туженог од 14.01.2022. године отказан јој је уговор о раду због повреде радних обавеза утврђених чланом 179. став 2. тачка 2. и 5. Закона о раду и члана 97. став 1. тачка 4. алинеја 2 и 5 и члана 99. став 1. тачка 4, 7, 12, 19, 23. и 25. Правилника о раду туженог. Оспореним решењем тужили је стављено на терет да је својом кривицом учинила повреду радне обавезе, односно злоупотребила положај и прекорачила овлашћења јер је пре обављања редовног пописа од стране комисије код туженог, самоиницијативно изузела из пописа сировине намењене за производњу (таксативно наведене), које су у власништву послодавца, тако што је дала усмени налог другом запосленом да их премести у посебну просторију која није у употреби. Пре доношења оспореног решења о отказу, тужени је узео изјаве од тужиле и других запослених у вези спорног догађаја, а затим је донео упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду на који се тужила писмено изјаснила. Тужила је у изјави од 10.12.2021. године истакла да је имала сазнање да се вишак одређених производа (со и шећер) налазе у просторији ван употребе. Обавезе тужиле као шефа ..., између осталог, биле су и да прати потрошњу материјала и врши контролу документације, даје образложења за одступања и да прати прописане услове ускладиштеног производа – сировине, па је с обзиром на свој посао имала сазнања о постојању вишка производа, као и о поступању у таквим ситуацијама.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење о отказу уговора о раду туженог законито, с обзиром да је понашање тужиле приликом спорне ситуације, као шефа ..., било неприхватљиво, чиме је учинила повреду радне обавезе која јој је стављена на терет.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, Врховни суд је оценио да разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани, те да су судови правилно оценили да описано понашање тужиле приликом обављања посла, у наведеном периоду, представља повреду радне обавезе прописане општим актом послодавца и отказни разлог из члана 179. став 2. тачка 2. и 5. Закона о раду, а из којих разлога је тужбени захтев правилно одбијен као неоснован.

Одредбом члана 179. став 2. тач. 2. и 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења или ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Из садржине наведене одредбе произлази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе, односно да запослени одговара за повреду радне обавезе само ако се у поступку који је претходио доношењу отказа уговора о раду, утврди његова кривица за учињену повреду радне обавезе. Терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог је на страни послодавца. У конкретном случају, тужени је доказао да је тужила извршила повреду радне обавезе у вези са обављањем својих радних дужности, јер из исказа сведока (ББ и ВВ) произлази да је

тужиља дала усмени налог запосленима да пренесу сировине у стару комору за квасац која више није у употреби и на тај начин исте је изузела из пописа, што потврђује и чињеница да своје сазнање о вишку није пријавила пописној комисији. Поступајући на овај начин тужиља је злоупотребила положај и прекорачила овлашћења, јер је била свесна предузетих радњи и последица које могу наступити чиме је учинила повреду радне обавезе која јој је стављена на терет. Наиме, непријављивањем вишка сировина и давањем налога да се исти преместе у другу просторију без налога, а при том прећутавши пописној комисији да вишак постоји, представља повреду радне обавезе, због чега је тужиљи законито отказан уговор о раду. Имајући у виду утврђено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије, тужени је доказао да у радњама тужиље има њене кривице која је неопходан услов да би дошло до повреде радне обавезе, те да је својим поступањем злоупотребила положај шефа Наиме, тужиљи није стављено на терет постојање вишка средстава, већ што тај вишак није пријавила приликом пописа.

Како је одбијен тужбени захтев за поништај отказа, тужени није у обавези да тужиљу врати на рад применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Из наведених разлога, Врховни суд је донео одлуку као у изреци применом одредбе члана 414. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка је правилна, јер је донета применом одредби члана 153. и 154. ЗПП. Тужиља није успела у ревизијском поступку због чега јој не припадају трошкови тог поступка, а захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење одлуке о ревизији, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**